

zbornice. Udeleželi se jih zastopniki vseh čeških in moravskih strank, le o socijalnih demokratih so se izjavili levičarski vodje, da jih ne marajo v svojo sredo, ker jim ne zaupajo dovolj. Vendar do sedaj še nobena stranka ni imenovala svojih zaupnikov, pač pa je ministerski predsednik Koerber že naročil voditeljem, naj mu naznanijo imena dotičnih mož. Načelnika obeh čeških klubov posl. Palffy in Engel sta se včeraj dalje časa razgovarjala o tej zadevi z ministrom Koerberjem in prevzela nalog, da poskrbita za potrebno število zaupnikov. Tudi predsednik gospodske zbornice knez Windischgrätz je tekom včerajšnjega dne obiskal novega kabinetnega načelnika, a obisk je bil, kakor trdijo dunajski listi, le bolj uljudnostni čin in ni baje v nikaki zvezi s pravnimi dogovori. — Da se češki zaupniki udeležijo pravnih dogovorov, o tem seveda ni dvoma, ker so vselej pokazali voljo za spravo, nasprotno se pa še vedno krha v nemškem taboru in definitivne izjave moške še niso oddali, akoravno se je izvršilni odbor levičarskih klubov izjavil načelno za udeležbo. Vkljub temu upa vlada, da njeno delo za spravo ne bo zaman.

Nemška ljudska stranka proti udeležbi pri pravnih konferencah.

Sklep nemške ljudske stranke minulega ponedeljka je presenetil vse, posebno pa naše vladne kroge. Velika večina navzočih članov je namreč vsprejela resolucijo, v kateri se stranka izjavlja, da se ne udeležijo poprej pravne konference, dokler vlada ne skliče državnega zbora, ker stranka ne zaupa vladi, v kateri sedi več znanih prijateljev § 14. in več odkritih desničarjev. Posvetovanja se je izmed 41 članov udeležilo le 23 mož. Nemce na češki zemlji je zastopal samo poslanec Chiari. Seveda moške niso pomislili, da se ta sklep kaj malo strinja z načelno izjavo izvršilnega levičarskega odbora, a to jih menda kaj malo briga, da so le izrazili svojo ogorčenost napram prejšnji in sedanji vladi. Nemškim prvakom se gre zato, kakor je razvidno iz utemeljevanja, da se prepreči sestanek državnega zbora pred 1. marcem in s tem predloga o vojaških novicah. Ali se vsa nemška armada pokori temu sklepu ali ne, ni še gotovo.

Prihodnje delegacijsko zasedanje bo neki vendarle že v mesecu maju. Vladni »Prag. Abendblatt« piše namreč o tem mej drugim tudi sledeče: Poročila, da se snideta delegaciji k prihodnjemu zasedanju že v maju, se vedno bolj množe in so vedno določeneje izražena. Strinjajo se z mnogostranškimi željami tudi v merodajnih krogih. Poleg skupnega državnega proračuna, ki ga hočejo vsakako kmalu spraviti pod streho, pridejo pri tem v poštev tudi razni drugi razlogi. Izkušnja je namreč te kroge že zadostno poučila, da se na ugodne razmere v delegacijah ni več varno zanašati. Vlada se resno boji, da se iz avstrijskega in ogerskega parlamenta ne zanese v delegaciji razpor in prepir, ki bi onemogočeval resno in redno delo. To treba na vsak način preprečiti in zato je precej upravičeno mnenje, da se res snideta delegaciji v naznanjenem času.

Stavka čeških premogarjev zavzema vedno večje meje, nad 70.000 delavcev je že ustavilo delo. Pomanjkanje premoga se že sedaj kaže v vseh krajih z večjimi podjetji, a še večje bo, ako se stavka kmalu ne poleže. Kolike važnosti je ta premogarska stavka, je pač najboljši dokaz prvi korak nove Koerberjeve vlade, ki se je takorekoč za prihodnje dni posvetila samo reševanju tega vprašanja. Na Dunaju se je pri ministertvu ustanovila posebna komisija, dva vladna člana sta se pa osebno podala na lice mesta, da posredujeja mej delodajalci in delavci. Kaj takega v Avstriji menda še nismo doživeli in nehoti se marsikdo vprašuje, kaj je dovedlo vlado do tega koraka. Jeli skrb za delavce ali strah pred še večjim pomanjkanjem premoga v raznih državnih in še številnejših zasebnih podjetjih, ali pa skrb za podjetnike kapitaliste, dosedaj še ni dognano, a zdi se, da bi vlada tako odločno gotovo ne šla v boj za trpine delavce, ko bi ne bila merodajna poslednja dva momenta. Zdi se, kakor da je vlada že jela izvrševati del svojega programa, ki se glasi: skrb za židovske liberalce.

dogodkov v Južni Afriki so že davno želeli, da se mirnim potom poravnava razpor mej Chamberlainom in Krügerjem, vsi ti krogi so naravnost obsojali vojsko in jo še sedaj obsojajo, objednem pa iskreno žele, da zmaga pravica. Ne tako pa židovsko-kapitalistiški krogi. Ti so bili izpočetka grozno veseli, da se je vnela vojska, meneč da res zmaga angleško orožje. Sedaj pa, ko vedno bolj gineva čast angleškega orožja, ko so že celo londonski oficijelni krogi jeli računati z eventualnostjo popolne zmage Burov nad angleško armado, sedaj je tudi v židovsko-kapitalistiških krogih jel pihati drugi veter in tudi ti si že žele miru. Po bitki pri Ladysmithu, pravi dunajska židinja v posebnem delu, se mora skleniti premirje, naj stane, kar hoče. Ako zmagajo Angleži, je dovolj (?) storjeno za čast Anglije, ako bodo pa zopet sramotno poraženi, je odveč vsako nadaljnje delo, ker njih usoda je potem zapечатena. Saj že celo v Londonu vedno bolj hladnokrvno pričakujejo neugodnih poročil. — Kaj neki to? V Parizu in Berlinu padajo cene papirjev!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. januarja.

Zborovanje katol. polit. društva se vrši jutri ob 5. uri popoldne. Govorila bodeta dr. Šusteršič in dr. Krek. Po zborovanju je ob 8. uri skupna večerja. — Udje uljudno povabljeni.

Volilna zmeda na Goriškem. Včeraj smo objavili iz Gorice dopis o shodu volilcev pri Rebeču. Došel nam je od take strani, da smo bili prepričani, da je dopis resničen. Danes pa smo dobili poročila od raznih strani — jednaka je dobila »Edin.« — da se volilni shod ni tako vršil, da je bil shod le velik škandal, da je na shodu ljudstvo vpilo in razsajalo proti poslancem, da so navzoči poslanci dr. Gregorčič, Berbuč, dr. Rojec in Grča komaj mogli usta odpreti. Glasovanja o kandidaturi vsled razburjenosti nobenega ni bilo. Zato se vse čudi, kako je mogel priti dr. Gregorčič ob tako nesrečnem hipu s kandidaturo grofa Coroninija na dan. Ali ni še zmed dovolj? Ali ne vidi, kam ga je pritirala njegova politika, gibajoča se vedno med dvema stoloma?

V komisijo za osebni davek v Ljubljani je v prvem razredu izvoljen g. V. Petričič namestnikom, v drugem razredu pa g. Jos. Lavrenčič; za tretji razred smo jih že včeraj navedli.

Gost pri presvetlem knezoškofu ljubljanskem je danes Iv. Krst. Brondel, škof svetohelenski (S. Helena-Montana) v severoameriških združenih državah, rojen 23. februarja 1842. v Bruges v Belgiji, 26. septembra 1879. škof vankuverski, od 7. marca 1884. pa škof svetohelenski.

Baron Kürchberg Gallenbergovim kanonikom pri ljubljanski stolnici je prezentiran gimnazijski prof. dr. Andrej Karlin. — Kakor čujemo, bodo prihodnje nedelje v stolnici slovesno vmeščeni trije zadnji čas imenovani kanoniki gg.: Sajovic, župnik iz Slavine, in profesorja dr. Lampe in dr. Karlin.

Ruski kružok v Ljubljani je imel včeraj zvečer v »Narodnem Domu« občni zbor. Prvi je bil na mestu vladni komisar. Pri ljubljancih pa je precej opešalo prvo navdušenje. Kako se je napredna inteligenca jezila na barona Heina, ker je prepovedal učenje ruskega jezika, a včeraj, ko je bilo dejanski pokazati, da je baron Hein s prepovedjo razširil krog ljubiteljev ruskega jezika, prišlo je na občni zbor 10 dam in nad 20 gospodov. Upajmo, da se temu malemu krogu posreči s spretno agitacijo vneti mej ljubljanskim občinstvom zopet ogenj za učenje prvega slovanskega jezika. Otvoril je občni zbor g. dr. L. Jenko, predsednik pripravljalnega odbora, ki je povedal, da je bilo učenje ruskega jezika prepovedano, sedaj je pa dovoljeno na podlagi pravil »Ruskega kružka«, katerega namen ni političen, temveč strogo kulturn. Svoj namen bode društvo dosegalo z učenjem ruskega jezika, s svojo čitalnico, knjižnico, predavanji, koncertnimi večeri, pri katerih se bodo vrstile točke v vseh slovanskih jezikih. Letni donesek rednih udov se je določil s 4 kro-

brena. Predsednikom je bil vsklikom izvoljen zaslužni g. dr. Ljud. Jenko, ki je s svojim nesebičnim trudom pripomogel, da je sedaj omogočeno učenje ruščine. V odbor ste izvoljeni kot zastopniki dam: gospa prof. Bartlova in gospa Govekarjeva, ker je gospa dr. Jenkova odklonila izvolitev. Izmed gospodov so bili izvoljeni v odbor gg.: Schweiger, Govekar, Schwentner, Smole, Trstenjak, Pahor, pregledovalcema računov gg. Lintner in Arce. Z naznanilom, da se pouk ruskega jezika prične prihodnji ponedeljek v mali dvorani »Mestnega Doma«, zaključil je predsednik občni zbor. Pri prosti zabavi sledile so napitnice blagorodni gospej dr. Jenkovi, njenemu g. soprogu in prvemu društvenemu ustanovniku g. dr. Štoru.

V Idriji se je osnoval »Rusky Kružok«. Pravila tega društva so že potrjena.

Predpustna veselica krščansko-socijalnih železničarjev bode prihodnje nedeljo ob 6. uri zvečer v veliki dvorani »Kat. Doma«. Iz posebne prijaznosti sodelujejo gg. pevci »Kat. rokodelskega društva« pod znano spretnim vodstvom g. Al. Sachsa. Sodelujeta tudi tamburaški klub in dramat. odsek »Slov. kršč. soc. zveze«. Za izborna zabavo je najboljšo preskrbljeno. Vstopnina 20 kr. za osebo.

V Trzinu so dne 23. t. m. slovesno otvorili otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda. Oglasilo se je toliko otrok, da jih veliko ni bilo mogoče sprejeti in so jih morali poslati domov z upanjem, da bodo sprejeti v jeseni, ko nekaj sedaj sprejetih otrok vstopi v ljudsko šolo. Ljudstvo je z veseljem pozdravilo slovenski vrtec, ker nima prav nič zaupanja do že več let obstoječega »šultereinskega« vrtca, ki ima nemoralen namen, potujčevati slovenske otroke, in ki je postavljen na brezversko podlago.

Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu je razposlala tiskano poročilo za l. 1899. Od 1. jan. do konca l. 1899 je bilo v bolnici 1213 bolnikov, in sicer s Kranjskega 1054, s Hrvaškega 31, s Primorskega 22, s Štajerskega 20, ostali so bili iz drugih kronovin. Od teh je bilo ozdravljenih 846, zboljšanih 229, neozdravljenih 27, umrlo jih je 46, v oskrbovanju ostalo 65. Število oskrbovalnih dni vseh bolnikov znaša 23.233, na vsacega bolnika pride povprečno 20.80 dni. Vsak dan se je povprek oskrbovalo 64 bolnikov. Kakor se razvidi iz tega poročila, se je delokrog te bolnice jako razširil, a v isti meri so se pomnožili troški. Vsi milodari s podporami dež. zbora in kranjske hranilnice niso pokrili troškov minulega leta, ampak so morali usmiljeni bratje iskati vnanje pomoči. Navzlic temu pa je treba še poravnati dolg za novo zgradbo. Z ozirom na preveliko korist te bolnice za Dolenjsko najtopleje priporočamo ta dobrodelni zavod vsem dobrotnikom.

Iz Šenčurja pri Kranju. Sobotni »Narod« obregnil se je ob tukajšnjega posestnika Aleksija Berganta ter ga po svoji navadi psuje. Nam ni sicer treba gospoda Berganta braniti, a resnici na ljubo pribijemo le, da si je on na gospodarskem polju za Šenčur in okolico stekel premnogo za slug. Dobro pomnimo, koliko je žrtvoval za povzdigo kmetijstva in zboljšanje živinoreje. Ustanovil nam je kmetijsko podružnico, prepustil brezplačno velik prostor za drevnino ter taisto zasadil in vredil. Nabavil nam je potrebne kmetijske stroje, vpeljal umetno gnojilo in razna, osobito travnata semena. Z dejanjem in svetom rad pomaga vsakemu, ne glede na to, da trpi pri tem njegovo imetje. Da je pač drugim boljši, nego sam sebi, je njegova glavna napaka. In muha-podrepnica vlači ga zdaj v zahvalo v »Narodovo« gnojišče! — Sicer pa je dotična notica kukavično jajce, ki se nam podtika, zleglo pa se je gotovo zunaj Šenčurja.

Liberalnih učiteljev lepe besede.

»Učiteljski Tovariš« z dne 20. t. m. odgovarja škofovemu pismu s tem, da je že leta 1897 pisal: »Katoliški učitelj poučuj katoliške otroke; pouk se pričinja in končavaj z molitvijo ter bodi prešinjen z duhom naše sv. vere.« ... »Slovenski učitelj uporablja vsako priliko, da vzbuja v otroških srcih ljubezen do Boga in do tega, kar je ustvaril.« ... Povedal naj bi rajši »Učiteljski Tovariš«,

se poteguje za — nasprotno smer. Povedal naj bi, da je javno simpatizoval s Hrovatekovimi shodi in tistimi slovenskimi učitelji, ki so na shodih pritrdjevali Hrovateku, naj se križi vrže iz šole. Pač ni moško sedaj zavijati oči in javkati: »Vsi dokazi o naši nedolžnosti so bob ob steno«.

„Delavska stavbena zadruga“ v Zagorju je srečno premagala prve in največje težave, da se je iznebila na stavbišče intabuliranega dolžnika, ki je imel namen dosedanjega posestnika prej ali slej »stisniti« in pognati. Kljub vsemu podraženju, vsemu hujskanju »delavskih prijateljev« je plačan ves dolg 6400 kron po prispevkih društvenikov, in zadruga nima sedaj na stavbišču ne ene krone intabulirane. To zopet peče sovraže in sedaj hujskajo ude, češ, da bodo izgubili, ker nimajo vsak svoje svote intabulirane. Sodijo pač po sebi. Mislijo, da so vsi ljudje taki oderuhi in sleparji kot oni, ki so vse svoje ogromno premoženje le od delavcev prislepali.

Razdelitev slatinske občine na Štajerskem je bila te dni uradno razglašena.

Premovanje goved za sodna okraja Podgrad in Volosko bo dne 26. sušca v Podgradu. Razdelili bodo 500 kron.

Premogarski štrajk vedno narašča.

Sedaj štrajka že do 80.000 premogarjev. V Ostrovi je v soboto v jamah nadvojvode Friderika, grofov Lariša in Vilčeka štrajkalo nad 20.000 delavcev. Na severozapadnem Češkem je nad 31.000 premogarjev, ki pa so že večinoma ustavili delo. Pomanjkanje premoga je v Pragi, Plznu in drugod že jako občutno.

V Kozjem ima pošta samo nemški pečat. Tamošnji narodnjaki so storili vse potrebne korake, da dobe i slovenski napis, toda brez uspeha. Obrnili so se nato na svojega drž. poslanca viteza Berksa, in ta je zvedel pri trgovinskem ministertvu, da vsa stvar tiči v Gradcu pri poštнем ravnateljstvu. Ali je to tako mogočno?

Za slovenske učitelje. Razpisana je učiteljska služba na dvorazrednici pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, pošta Lučane. Šola je v drugem plačilnem razredu, mesto pa velevažno, ker leži ob jezikovni meji. Treba je vzdržati narodno šolo.

Nemškutarsko gospodarstvo pri Sv. Petru v Savinjski dolini pa že res ni lepo. V dobrem letu so izdali ves prihranjeni denar in naredili še 260 gld. dolga. Slovenski odbor je ta dolg v zadnjem času že poravnal.

Razpisane so učiteljske službe v celjskem okraju: Pri Sv. Lovrencu nad Prožinom, na Gomilskem, pri Sv. Juriju, v Čadramu, v Vitanju, na Goricah, v Dolu, pri Sv. Jederti, pri Sv. Juriju, pri Sv. Rupertu in v Trbovljah.

V italijanskem pol. društvu za Istro še vedno vré. Kakor smo že omenili, se je umaknil predsednik dr. Bartoli. Sedaj pa je odstopil še podpredsednik dr. Apolonio. No, vrana vrani ne izključe očij.

Bankovci po deset kron izidejo, kakor poroča »Fremdenblatt«, šele meseca maja prihodnjega leta. Preje ne morejo iziti, dokler so bankovci po deset gld. v prometu. Tudi tisek baje zahteva več časa. Pač pa utegnejo proti koncu leta iziti bankovci po dvajset in petdeset kron.

Dr. Schaffer je nevarno obolen na pljučnici. Te dni mu je nekoliko odleglo.

Revolta mej ljubljanskimi prisiljenci. Včeraj so pri stavbi Zupančičeve hiše na Rimski cesti prisiljenci provzročili velik kraval. Bili so pijani, kakor poroča dr. Tavčar v »Narodu«, ter so celo policaju grozili z lopatami. Dva prisiljenca sta se spravila na policaja. Polir jo je popihal po cesti, jeden prisiljenec pa je letel z nožem za njim. Čudimo se, da vodstvo zavoda, oziroma deželni odbor dopušča priliko, da se prisiljenci upijanijo, ko poštene delavci stradajo.

Židje na ljubljanskem semnju so si včeraj zmislili nov način »kšesta«. Prodali niso mogli vseh hlač. Ker je krošnjari v Ljubljani prepovedano, obiskal je moder žid nekatere ljubljance in tarnal, da se ne more odpeljati naprej. Povedal ni, da kupčuje z obleko. Ker ni dobil nič v dar, ponujal je — nove hlače v zastavo za 3 gld.

nazaj, ker jim je pošten ljubljanski krojač povedal, da so hlače preplačali.

Na češkem vseučilišču v Pragi sta bila dne 16. t. m. promovirana prva Hrvata, M. Heimerl in S. Kerporić.

Zagreb je imel l. 1898 brez vojakov 48.725 prebivalcev. Danes šteje hrvaška prestolnica že okoli 54.000 duš.

Židje v Gradcu si bodo ustanovili svoj kazino. Še tega je manjkalo Gradcu!

V postelji zgorel je na Moravskem uradnik Jožef Ambeg. Čital je v postelji in zaspal pri branju. Po noči se je prevrnila svetilka. Zjutraj so ga dobili sežganega.

Prijetno uredbo na korist časnikarstva so dobili na Ogerskem v 28 večjih provincijalnih mestih. Za donajanje časopisov na dom ima pošta posebne moči. Ti uslužbeni čakajo na dohod časnikov na kolodvoru ter jih raznašajo naravnost naročnikom. To raznašanje je torej povse ločeno od pisemske pošte. Ogri so vedno boljše postreženi.

Sreča v ogerskih srečkah. Veliko reklame se dela za srečke v korist dunajske poliklinike. Z jedno srečko za 50 kr. je človek deležen šestih žrebanj. Odbor za izdajo teh srečk izdal je sedaj razglas o dobavljenih prvih dveh dobitkih. Prvi dobitnik prvega žrebanja je dobil nek reven železniški uslužbenec na Dunaju. Pri drugem žrebanju je zadela prvi dobitnik neka uboga vdova s tremi nepreskrbljenimi otroci. Gledljivo se to sliši, dasi odbor ne pove — imen teh dveh srečnih ljudi. V srečo ogerskih srečk se mora verjeti na besedo odbora!

Konje za angleško vojno so nakupovali razni agentje po Ogerskem in Ruskem ter jih te dni Lloydov parnik odpelje proti Kapstadtu. Mažari so jim prodali nad 3000 glav.

Hripa se jako širi po Italiji. Tako je samo v Ferari okoli 7000 bolnikov. V Rimu so pisarne jako prazne, ker so mnogi uradniki bolni. Posebno nevarna je letos hripa na Angleškem.

Kolera mej perutnino je v Italiji jako razširjena. Vsled tega je kranjska kmetijska družba sklenila poslati drž. zboru prošnjo, da bi se prepovedal uvoz perutnine, jajec in perja iz Italije.

Napredek katoličanstva v 19. stoletju. V Angleški in Škotski je bilo začetkom 19. stoletja 120.000 katolikov, sedaj jih je 2.000.000. V Holandiji je peti del prebivalcev bil katoliški, sedaj je ondi dve petini katolikov. V Nemčiji je število katolikov od 3 milijonov naraslo na 13 milij., v Švici od 542.000 na 1.170.000, v Škandinaviji od 200 na 8000, v azijski Turčiji od 400.000 na 658.000, v Perziji od 300 na 10.000, v severni Afriki od 15.000 na 500.000. V Rusiji je 18 milijonov katolikov. V centralni, iztočni, zapadni in južni Afriki se lahko trdi, da leta 1800 ni bilo katolikov, danes jih je 2 milijona s 30 misijoni, katere vodi 280 misijonarjev. V Aziji, v skrajnem orijentu, povečalo se je število katolikov od 1 na 6 milijonov. V španskih, holandskih in angleških oceanskih kolonijah je 1½ milijona prebivalcev katoliške vere. V Kanadi so se katoliki pomnožili od 137.000 na 2 milijona, v Združenih državah od 36.000 na 10 milijonov. Vsi ti podatki kažejo se državi, kjer je prirastek katolikov proporcijonirano večji, nego prirastek stanovalecev. V ostalih evropskih deželah je število katolikov proporcijonirano ostalo z množenjem stanovalecev.

Sokrivci Lucchenijevi. V Buenos Ayres so zasledili po poročilu nekega laškega lista sokrivce Lucchenijeve. Luccheni bode vnovič zaslišani, a bode težko sam izdal svojega sokrivca. Na sled sokrivcu Lucchenijevemu so prišli na originelen način. V Buenos Ayres je trgovec Bloise ukradl svojemu tovarišu Ricardiju 20.000 pesos ter je ušel. Ricardi se je ustrelil. V pisarni samomorilca je policija našla dokumente, iz katerih sklepa, da sta Bloise in Ricardi sokrivca Lucchenijeva. Po umoru avstrijske cesarice sta ubežala v Ameriko, kjer sta živela pod napačnimi imeni.

Katastrofa v cerkvi. Strašna katastrofa se je primerila, kakor poroča »Nove Wremja«, v Maly-Alenu mej službo božjo. Mej branjem evangelija podrl se je

njava. Ljudje so hoteli ven, a skoro sta se zamašila oba izhoda. Mnogo jih je pri izhodu v gneči našlo smrt. Izpod razvalin podrtga kora so dobili 19 mrtvecev in 8 težko ranjenih, lahko ranjenih je pa 60 oseb.

Štrajk v tobačni tovarni so pričeli delavci cigaret v Kairi. Cigarete iz Kaire se bodo podražile.

Tolažba vdove. Neki pariški preiskovalni sodnik je te dni dobil od neke vdove tole pismo: »Gospod sodnik! Dne 26. decembra mi je umrl ljubljani mož, s katerim sem srečno živela. A po njem nimam nobene slike. Ker pa je l. 1896 zaradi neke neumnosti moral pred sodišče in bil ondi fotografiran, prosim, da bi mi poslali dotično fotografijo«. Sodnik je takoj ustregel tej želji.

Društva.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) najnovejši otroški vrtec v Trziči se je ponedeljek, 22. t. m., s primerno slovesnostjo odprl. Piše se nam odtod, s kakošnim veseljem pričakujejo tega našega otroškega vrtca v Trziči. Oglasilo se je do sedaj že 44 otrok; torej se bodo komaj vsi mogli sprejeti. — Slovenci, ta postojanka v Trziči je tako važna, kot malokatera druga na slovenski zemlji. Ne zabite ob nobeni priliki naše požrtvujoče se družbe. Podpor nam treba — znatnih denarnih podpor

(Vabilo) k občenemu zboru ormoške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo dne 2. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v sobi okrajnega zastopa. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednice. 2. Poročilo tajnice o društvenem delovanju. 3. Poročilo denarničanke. 4. Volitev 3 pregledalk računov. 5. Volitev načelnice. 6. Volitev zastopnice za veliko skupščino. 7. Sprejem novih udov in vplačevanje udnine. 8. Predlogi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 24. jan. Ministri se neprestano posvetujejo deloma zaradi štrajka rudarjev in premogarjev in zaradi priprav za pravne konference. — Jezikovno vprašanje se za sedaj uredi samo za Češko in Moravsko; ako se pri tem doseže sporazumljenje, potem se bo zakon napravil tudi za druge dežele.

Dunaj, 24. jan. Wolf, Schönerer in Bareither so izjavili, da se ne udeležijo pravnih konferenc.

Vojska v Južni Afriki.

Mej burskimi četami okoli Kimberleya je opaziti v zadnjem času živahno gibanje, topovi pokajo vedno pogosteje in začudeni se angleški vojni krogi poprašujejo, kedaj je dobil oblegajoči general Cronje toliko močij. V resnici je pa ta živahnost samo navidezna, kajti poučeni krogi so dognali, in tudi vojaški referent dunajske »Reichswehr« se strinja s tem, da je general Cronje morda s polovico svoje armade že davno na poti proti Drakonskemu gorovju, s katerega ima preko prelaza Van Reenen po železnici le nekaj ur do bojišča pri Ladysmithu. Ostali del armade pri Kimberleyu se je pa te dni jel nalašč malo bolj gibati, da Angleži ne opazijo takoj načrta generala Cronje, ki je za bližnji razvoj dogodkov na natalnem bojišču velike važnosti in ki bo pripomogel, ako se srečno izvede, da se cela Bullerjeva armada onstran Tugele niti ganiti ne bo mogla.

Da kaj takega Burom ni nemogoče, je razvidno iz sedanje situacije na bojišču pri Ladysmithu, kakor jo opisuje zgoraj imenovani list. Pravi namreč mej drugim tole: V času od 14. do 18. t. mes. je Bullerjeva armada prekoračila Tugelo in gen. Warren je takoj zasedel postojanko 3 km. od Tugele v smeri proti Spionkopu, ki je 5 km. oddaljen od reke in še vedno v burski posesti. V nadaljnjih štirih dneh toraj ta junak niti dveh kilometrov ni mogel preiti s svojo armado, kar kaže, da ima pred seboj močnega nasprotnika. Kdaj dojde še le do Ladysmitha, ki je v značni črti oddaljen od Potgietersdrifta 45 km., teren pa v nižavi močvirnat, na višavah pa podoben našemu Krasu! Njegov tovariš Clery se je sicer pomaknil proti severu do Acton-Homesa, izognivši se Spionkopu, a tudi on je še le 8 km. oddaljen od Tugele in ima s svojega mesta jednako dolgo, a neugodnejšo pot do

gleži po lastnih izjavah do 20 častnikov in blizu 400 mož, ki so ranjeni ali ubiti!

Nasprotno je pa napredek Burom ob neznatnih izgubah naravnost velikansk. Poslužujoč se običajnih zvižakov in vabeč sovražnika k sebi v nevarne soteske in kote so toliko dosegli, da je že sedaj, seveda v pravem pomenu besede, uresničen Bullerjev izrek: »Es gibt kein Zurück mehr!« Na zahodu in izhodu imajo močne oddelke, ob enem so pa zasedli vse holme ob Tugeli ter na te tri strani povsem zaprli pot. Ako sedaj še Cronje pritiska s severa, potem sta Warren in Clery s svojimi tovariši v taki zagati, da ne bota mogla misliti na rešitev Ladysmitha, ker še za svojo ne bota mogla skrbeti.

Tak je toraj najnovejši položaj na tem bojišču, kakor ga rišejo ne samo Burom, ampak celo oni Angležem prijazni vojaški krogi.

London, 24. jan. Reuterjev urad objavlja neko poročilo iz burskega tabora pri Tugeli z dne 19. t. m., v katerem se glasi, da so Buri prvi dan izgubili 14 mož, 20 imajo ranjencev. Angleži streljajo z granatami-oklopnicami z jeklenimi špicami. V tabor je došla vest, da skuša 2000 mož angleške konjice obiti Drakonsko gorovje.

Pretorija, 24. jan. O izgubi burske armade pri Tugeli, kjer je padlo 14 mož, se poroča, da je bil dotični oddelek napačno informovan ter je, zasledujoč nasprotnika, nenadno zadel na nasprotni oddelek.

London, 24. jan. Iz Durbana poročajo, da je ostavilo angleško irregularno armado več častnikov, ki so se sprli s častniki redne armade. Podali so se v Kapstadt, kjer se pritožijo nadkomisarju Milnerju.

London, 24. jan. »Daily News« poroča, da je vojni urad sklenil ne odposlati dveh že (?) mobilizovanih polkov v Južno Afriko.

London, 24. jan. Vrhovnim poveljnikom burskih čet pri Colesbergu je imenovan Deguet. Minulo nedeljo se je bil tu vroč boj, katerega uspeh še ni znan. Trdi se, da so Buri vztrajali na svojem mestu.

Pietermaritzburg, 24. januarja. Včeraj se je tu širila vest, da je general Dundonald s 1600 možmi prodrl v Ladysmith. To poročilo se pa ne potrjuje.

Modder-River, 24. jan. Angleži so včeraj zopet jeli streljati na burske nasipe.

Po sklepu poročila.

London, 24. jan. Poročilo Bullerja pravi, da je rešitev Ladysmitha še v nedoločeni daljavi. Dosedanje borbe ob Tugeli nimajo posebnih ugodnosti na nobeno stran, pač pa so postojanke Angležev dobro vtrjene. — Burska poročila se glase ugodno za Bure. Ob Spionkopi so do sedaj Buri zmagovali.

Bruselj, 24. jan. Načrt generala Waaren prodreti v centrum in Bure razdvojiti, se je izjalovil. Položaj Bullerjeve armade je obupen.

London, 24. jan. Angleške čete so ob Tugeli šle nasproti Burom ter so brez dovoljne varnosti naskakovale višine. V trenutku, ko so se prednje straže ločile od glavne armade, so Buri jeli na prve streljati ter jih skoro popolno uničili: v istem času so pa Buri napadli tudi druge postojanke Angležev ter jih večinomoma vrgli čez Tugelo nazaj. Angleži so izgubili zelo veliko mož.

Zaročenca.

(I. promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni, prev. I. B.—č.

(Dalje.)

Četrto poglavje.

Solnce še ni bilo povsem na obzorju, ko je oče Cristoforo zapustil svoj samostan Pescarenico ter se napotil proti hišici, kjer so ga pričakovali. Pescarenico je majhna vasica na levem bregu Adde, pravzaprav

pa stoji mnogo kolov, na katerih se suše razpete mreže. Samostan, čegar razvaline stojé še dandanes, je še zvunaj vasi, sredi ceste, ki drži iz Lecca v Bergamo. Nebo je bilo popolnoma jasno. Počasi se je dvigalo solnce izza gorá in zmiraj bolj se je njegova svetloba pomikala od vrhov nasproti stoječih gorá, hitro se razširjajoč, proti obronkom in v doline. Jesenski vetrič je odnašal z murvinih vej velo listje, ki je par korakov od debla padalo na tla. Na desni in na levi. v vinogradih, na še privezanih trtah se je spreminjalo rudeče listje v vseh mogočih bojah. Na novo razorana zemlja se je močno ločila od belkastega strnišča, ki se je svetilo od rose. Prizor je bil krasen; toda vsak človek, ki se je tod prikazal, je omračil ta lepi prizor. Po vseh cestah je mrgolelo razcapanih in suhe roke stezajočih beračev, takih, ki so se že postarali pri svojem rokodelstvu, ali pa tudi takih, ki jih je k beračenju prisilila beda. Tiho je šel vsakteri mimo očeta Cristofora, pogledal ga spoštljivo in, čeprav ni ničesar pričakoval od njega, ker kapucin ni nikoli videl denarja, se mu je pa vendar vsaj hvaležno priklonil radi miloščine, katero je že prejel v samostanu ali po katero je še le šel. Še bolj žalostno je bilo gledati delavce, raztresene po polji. Nekateri so razmetavali seme, na redko, štedljivo, žalostno, kakor bi tvegali s tem Bog vé kako mnogo. Drugi so s težavo privzdigovali motike in nevoljno obračali grude. Medla deklica je gnala na lancu sestradano, mršavo kozo na pašo, gledala pazno k tlom, ter se sem ter tja naglo pripognila, da je utrgala kako zeljšče za družino; kajti pomanjkanje je naučilo ljudi, tudi s tem se preživiti. Ti prizori so pri vsakem koraku še povečali otožnost menih, kateri je uže naprej slutil, da gre nekam, kjer bržkone tudi ne bode izvedel nič dobrega.

Toda, kako da se je toliko brigal za Lucijo? Zakaj se je nemudoma odpravil z doma, kakor bi ga bil pozval pater provincijal? Kdo je bil oče Cristoforo? — Odgovoriti moramo na vsa ta vprašanja.

Oče Cristoforo * * * je bil mož, bliže šestdesetemu nego petdesetemu letu. Njegova glava, povsem ostrižena, izvzemši šop las v kolobaru, po šegi kapucinski —, se je dvignila sem ter tja nekako ponosno in nemirno. Precej pa se je zopet ponižno povsila. Vsled bele in dolge brade, ki je pokrivala lici in obradek, so bile še mnogo bolj vidne značajne poteze zgornjega dela obraza, kateremu je zatajevanje, ki je bilo v možu že davno vkoreninjeno, bolj dajalo neko mogočno resnobo, nego jemalo izrazovitost. Dvoje vdrtih očí, ki ste bili po navadi skoro neprenehoma obrnjeni k tlom, je semtertám vendar le zažarelo v nekem živem ognju, kakor dva iskra konjiča na uzdah kočijaža, katerega sicer ne moreta premagati, ker vesta iz skušnje, pa vendar le sem ter tja nekoliko poskočita, za kar pa morata takoj občutiti gorak udarec z bičem.

Oče Cristoforo ni bil vedno tak in se tudi ni od nekdaj zval Cristoforo. Njegovo krstno ime je bilo Lodovico. Bil je sin trgovca * * * (te zvezdice je zapisal iz previdnosti moj neimenovani vir), ki se je odrekel svoji kupčiji in jel živeti kot imeniten gospod, ker se je proti večeru svojega življenja čutil dosti premožnega in je imel samo tega sinčka.

V svojem lenarjenju pa se je nakrat začel sramovati tistega časa, ki ga je bil preživel na svetu s poštenim delom. Ker mu je ta čudna muha vedno brenčala po glavi, skušal je na vse pretege, da bi ljudje pozabili na njegov nekdanji stan; najrajši bi si ga bil izbil iz glave tudi sam. Toda prodajalnica, bale, kupčijske knjige, vatelj, vstajali so mu vedno pred spominom, kakor duh Bankov Macbethu, celó mej svečanimi pojedinami, in med laskanjem lizunov. Radi tega so se pa ti parasitje tudi nedopovedno skrbno ogibali vsake besede, katero bi njihov gospodar lahko obrnil na svoj nekdanji stan. Bilo je na primer (da povemo eno) koncem neke pojedine, ko so se gostje baš najbolj živahno in odkritosrčno zabavali, tako da je bilo težko reči, kd se bolj veseli, ali gruča snedencev ali gospodar, ki je tako bogato obložil mizo. Tedaj podraži le-ta prijateljsko a vendar bolj z viška doli jednega

¹⁾ Laški pregovor; slovenski bi se reklo: „Jaz sem to preslišal“, ali „Mene se nič ne prime“.

(Dalje prih.)

22. januarija. Leopold Smrekar, delavca sin,
3 mesece, Ambrožev trg 2, želodčni in črevesni katar.
23. januarija. Ana Tekavc, zasebnica, 70 let,
Bleiweisova cesta 9, hydrops excorde.

dné 23. januvarija 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad .	gl.	7-91	do	gl.	7-92
Rž za pomlad .	"	6-78	"	"	6-79
Turšica za maj - junij	"	5-26	"	"	5-27
Oves za pomlad .	"	5-38	"	"	5-39

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje ba- re- metra v mm.	Tempe- ratura po Celziju	Veterevi	Nobe	Pedurina v 14. ul.
23	9. zveč.	378	06	brezv.	jasno	
24	7. zjutr.	379	00	sl. jrah.	pol. oblač.	00
	2. popol.	736-2	47	sl. svzh.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 16°. normale: -2,2°.

za strojarski obrt se sprejme takoj pri **Avgust Terpinč-u**, strojarju v Kamniku.

66 2-1

trdo kožo, žulje itd. odpravi urno, brez bolečin in gotove iz-
vrstni in v vseh nedosegljivi Trnkoczy-jev obliž, ki je dobil v "Fran-
diškovi lekarni" na Dunaji, V.2, Schönbrunnerstrasse 107. Cena
60 kr., po pošti 65 kr., franko ter rekomandirano 80 kr. — po povzetju ali
če se dekar (tudi v znakah) naprej pošlje. Obliž za poskušajo 35, po pošti
40 kr. — **Ušinek zajamen!** — Razpošilja se točno.

V Ljubljani je dobiti v lekarni Ubald pl. Trnkoczy-ja na
Glavnem trgu št. 4. 109 21-8

v mestu z 2000 prebivalstvom in lepim prometom se radi družinskih razmer **zelo ugodno odda.**

Z malim kapitalom osiguran je obstanek.

Kje, pove iz prijaznosti upravništvo »Slovenca«

63 5-2

24. Pojasnila **25.** v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti